

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. c)
Istorie

Testul 9

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Peste tot unde Armata Roșie este stăpână, tactica folosită [...] este aceeași. Aceasta constă, în primul rând, în plasarea unor comuniști la conducerea ministerelor-cheie [...], în infiltrarea în administrație și în organizațiile politice concurente [...]. Se vizează [...] divizarea adversarilor Partidului Comunist [...]. Alegerile [...] se desfășoară pe un teren pregătit dinainte și, drept urmare, consfințesc preponderența comuniștilor [...]. Nu mai rămâne decât să se treacă la arestarea și lichidarea fizică a liderilor recalcitranți. Așa se procedează în 1946 în Bulgaria [...], în România, unde la sfârșitul lui 1947, după arestarea conducătorilor partidelor democratice, regele Mihai este obligat să abdice [...], în Ungaria [...], unde, întrucât sunt învinși în alegerile din august 1947, comuniștii elimină prin forță pe toți membrii partidelor care refuză să li se supună. Pe lângă această acțiune de punere sub tutelă a Europei de Est, care are loc și în Polonia și în Germania în zona ocupată de sovietici, conducătorii de la Kremlin vor înființa, în 1947, o nouă organizație internațională [...], Biroul de Informație al Partidului Comunist sau Kominform, [...] cu scopul de a întări controlul URSS asupra formațiunilor comuniste din Estul, dar și din Vestul Europei.”

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

B. „Constituția URSS din 1977 pune un accent mai mare pe unitate: «URSS [...] leagă toate națiunile și etniile în vederea edificării în comun a comunismului» (art.70). Același articol precizează că «URSS este un stat multinațional federal unit [...]», într-adevăr orice grupare care prezintă caracteristici etnice care-i sunt proprii [...] are un statut particular recunoscut de Uniune. [...] Constituția menține atribuțiile statului. În aparență este vorba de o repartizare a puterii între popor, stat și Partidul Comunist. Poporul, «veritabilul deținător al puterii» (art.2) alege Sovietul Suprem cu două Camere: Sovietul Uniunii (767 deputați) și Sovietul Naționalităților (750 deputați). Statul care este expresia voinței sociale își exercită autoritatea grație unui guvern și a numeroase organisme reprezentative. Partidul «care există pentru popor și în serviciul poporului» (art.6, cap.III) este în egală măsură forța care «conduce și orientează societatea sovietică» (art.6). El este însărcinat să definească marile orientări politice și economice, să controleze aparatul de stat și instituțiile economice și sociale [...]”

(P. Milza, S. Berstein, *Istoria secolului XX*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți organizația internațională precizată în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la Sovietul Suprem. **2 puncte**
3. Menționați spațiul istoric și formațiunea politică precizate atât în sursa **A**, cât și în sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că prin legea fundamentală sunt menținute atribuțiile statului. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați alte două fapte istorice desfășurate în România, în perioada 1947-1964, în afara celor la care se referă sursa **A**. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a Constituției României adoptate în 1991. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Maramureșul era un ținut românesc din nordul Transilvaniei, vecin cu Moldova, aflat pe cale de a fi integrat în Regatul Ungar, organizat [...] sub forma unui voievodat. Instituțiile românești de aici mai funcționau încă. Astfel, adunarea [...] cnezilor țării – feudații români locali – se întrunea periodic, spre a rezolva probleme curente și spre a alege voievodul. [...]

Influența ungară la est de Carpați era în pericol, datorită nemulțumirilor și revoltelor românilor și datorită presiunilor Poloniei [...]. Atunci, regele ungar, a ales dintre românii maramureșeni [...] pe un cneaz local înnobilit numit Dragoș, pe care l-a trimis în Moldova [...] spre a-i atrage pe localnici și a conduce acea țară în numele suveranului ungar. Dragoș, de aceeași etnie cu localnicii, a fost acceptat ca voievod într-o regiune din Moldova [...]. Totuși, românii de acolo erau nemulțumiți de dominația ungară [...]. De această situație a profitat un alt român din Maramureș, numit Bogdan. El fusese voievodul țării, cu alte cuvinte, conducătorul Maramureșului, dar făcea parte din gruparea nemulțumită de dominația ungară. Bogdan s-a răzvrătit în Maramureș, unde a rezistat vreo două decenii (1342-1362), după care, cu o ceată de o sută până la două sute de cnezi credincioși, a trecut munții în Moldova. Aici, el [...] i-a alungat pe urmașii și rudele lui Dragoș și a proclamat Moldova independentă de Ungaria. În acest fel, lua naștere al doilea stat românesc de sine stătător [...]. Regele ungar, fiul celui învins de Basarab la Posada, a trimis prin 1365 o oaste contra lui Bogdan, dar românul a ieșit învingător, consolidând statutul internațional al țării sale. Bogdan a fost recunoscut drept «mare voievod» și de către alți conducători locali, iar un urmaș al său, Roman I, după 1390, se intitula domn și «marele singur stăpânitor» al țării Moldovei «de la munți până la țărnul mării».”
(I. A. Pop, *Istoria românilor*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți statul medieval condus de Roman I, precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați instituția din Maramureș și o caracteristică a acesteia, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la Dragoș. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la acțiunile desfășurate în perioada 1342-1365, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia românii se implică prin acțiuni diplomatice în relațiile internaționale din secolele al XV-lea – al XVII-lea. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre statul român în perioada 1866-1930, având în vedere:

- menționarea a două fapte istorice care au loc în statul român, în anul 1866;
- prezentarea unei acțiuni prin care România participă la relațiile internaționale din perioada 1875-1885;
- menționarea a două fapte istorice desfășurate de România în cadrul Primului Război Mondial și precizarea unei asemănări între aceste fapte istorice;
- formularea unui punct de vedere referitor la practicile politice utilizate în statul român între anii 1919-1930 și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

**Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. c)**

**Istorie
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE**

Testul 9

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educador-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la zece.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Biroul de Informație al Partidului Comunist/Kominform **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
2. **2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: *Poporul, «veritabilul deținător al puterii» (art.2) alege Sovietul Suprem, Sovietul Suprem are două Camere: Sovietul Uniunii (767 deputați) și Sovietul Naționalităților (750 deputați) etc.* **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
3. **câte 3 puncte** pentru fiecare răspuns: URSS, Partidul Comunist **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț). (3px2=6p)**
4. **3 puncte** pentru scrierea literei **B**
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilite între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*)
Exemplu: *Cauză: întrucât sunt învinși în alegerile din august 1947 și efect: comuniștii elimină prin forță pe toți membrii partidelor care refuză să li se supună etc.*
6. **câte 1 punct** pentru menționarea oricăror alte două fapte istorice desfășurate în România, în perioada 1947-1964, în afara celor la care se referă sursa **A (1px2=2p)**
Exemple: proclamarea Republicii Populare Române (1947), adoptarea Constituției din 1952 etc.
câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la faptul istoric **(2px2=4p)**
7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei caracteristici a Constituției României adoptate în 1991
Exemplu: *președintele este ales prin vot universal pe un mandat de patru ani etc.* **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**

SUBIECTUL al II – lea (30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Moldova **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
2. **2 puncte** pentru răspunsul: al XIV-lea **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
3. **3 puncte** pentru răspunsul: adunarea [...] cnezilor țării
3 puncte pentru menționarea oricărei caracteristici a acesteia, la care se referă sursa dată
Exemplu: *se întrunea periodic, spre a rezolva probleme curente etc.* **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
4. **câte 3 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a oricăror două informații referitoare la Dragoș **(3px2=6p)**
Exemple: *regele ungar, a ales dintre românii maramureșeni [...] pe un cneaz local înnobilit numit Dragoș; Dragoș, de aceeași etnie cu localnicii, a fost acceptat ca voievod într-o regiune din Moldova etc.* **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la acțiunile desfășurate în perioada 1342-1365
câte 3 puncte pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat **(3px2=6p)**

Exemplu: Bogdan are un rol determinant în cadrul acțiunilor desfășurate în perioada 1342-1365. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *Bogdan s-a răzvrătit în Maramureș, unde a rezistat vreo două decenii (1342-1362), după care, cu o ceată de o sută până la două sute de cnezi credincioși, a trecut munții în Moldova. și Regele ungar, fiul celui învins de Basarab la Posada, a trimis prin 1365 o oaste contra lui Bogdan, dar românul a ieșit învingător, consolidând statutul internațional al țării sale. etc.* **Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informațiile/informația. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.**

6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date - prezentarea oricărui fapt istoric relevant (**de exemplu:** Tratatul încheiat între Mihai Viteazul și Rudolf al II-lea în 1598 **etc.**) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*) și concluzia (*așadar, astfel etc.*)

SUBIECTUL al III – Iea

(30 de puncte)

Informația istorică – 24 de puncte distribuite astfel:

- **câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice care au loc în statul român, în anul 1866 (**de exemplu:** preluarea tronului de către principele Carol I, adoptarea Constituției din 1866 **etc.**) **(3px2=6p)**
- **2 puncte** pentru menționarea oricărei acțiuni prin care România participă la relațiile internaționale din perioada 1875-1885 (**de exemplu:** aderarea la Tripla Alianță în 1883 **etc.**)
3 puncte pentru prezentarea acțiunii menționate - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la acțiune și se utilizează relația cauză-efect;
1 punct pentru precizarea doar a unei informații referitoare la acțiune
- **câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice desfășurate de România în cadrul Primului Război Mondial (**de exemplu:** semnarea convențiilor cu Antanta în 1916, încheierea Păcii de la București cu Puterile Centrale în 1918 **etc.**) **(3px2=6p)**
2 puncte pentru precizarea oricărei asemănări între aceste fapte istorice (**de exemplu:** reflectă relațiile diplomatice ale României cu marile alianțe **etc.**)
- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la practicile politice utilizate în statul român între anii 1919-1930 (**de exemplu:** Între anii 1919-1930, în statul român se utilizează practici politice democratice. **etc.**)
4 puncte pentru **sustinerea punctului de vedere** formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*) și concluzia (*așadar, astfel etc.*)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
- **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere - cuprins - concluzie)
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**